

**prof. PaedDr. Pavol Bartík, PhD. Katedra telesnej výchovy a športu,
Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici**

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Autor: dr. Cezary Kuśnierz

Názov práce: Hierarchia cieľov telesnej výchovy podľa názorov učiteľov a žiakov v juhozápadnom Poľsku

Aktuálnosť zvolenej problematiky:

Predloženú habilitačnú prácu považujem za aktuálnu. Autor si zvolil zaujímavú a aktuálnu tému. Práca bola zameraná na zistenie a rozšírenie poznatkov o názoroch učiteľov a žiakov na hierarchiu cieľov telesnej výchovy v juhozápadnom Poľsku.

Práca z formálneho aj obsahového hľadiska je rozdelená do 6 hlavných kapitol. Pozitívne hodnotím teoretické východiská práce, ktoré sú obsahom 1.kapitoly. Autor práce v teoretickej časti využil značné množstvo domácich aj zahraničných literárnych prameňov. Správne pracuje s použitou literatúrou. Po odbornej aj formálnej stránke je táto časť práce dobre spracovaná. Rozsah teoretickej časti práce je primeraný k celkovému rozsahu habilitačnej práce. Autor sa v ňom venuje problematike spoločenských a politických premien systému vzdelávania v Poľsku, kompetenciám žiaka ako výsledku spoločenských a ekonomických premien, vývoju názorov na telesnú výchovu vo vedeckej teórii, telesnej výchove v súčasnosti, žiakovi ako subjektu procesu telesnej výchovy a psychologickým mechanizmom motivácie aktivít a voľby cieľov.

Stanovené ciele habilitačnej práce:

Vytýčený cieľ práce hodnotím ako správny, úzko súvisiaci s témou habilitačnej práce. Cieľom práce bola diagnostika preferencií, ktoré sa týkajú hierarchie cieľov telesnej výchovy u učiteľov a u žiakov. Autor si stanovil 7 výskumných otázok, na ktoré hľadal odpovede v realizovanom výskume. Jednoznačne konštatujem, že **dôslednou realizáciou výskumu habilitant splnil vytýčený cieľ práce.**

Zvolené metódy spracovania habilitačnej práce:

S realizáciou úloh výskumu úzko súvisí zvolená metodika. Uvedená kapitola habilitačnej práce je podrobne spracovaná a je na dobrej úrovni. Výber použitých metód hodnotím ako správny. Pozitívne hodnotím početnosť výskumného súboru, ktorý tvorilo 444 učiteľov základných a stredných škôl a 1340 žiakov základných a stredných škôl. Vo výskume bola použitá metóda diagnostickej sondáže anketovou technikou. Ako výskumný nástroj bol použitý štandardizovaný dotazník vypracovaný Európskym združením učiteľov telesnej výchovy (EUPEA, 2010). Výskum bol realizovaný na území v juhozápadného Poľska v sliezskom, opolskom a dolnosliezskom vojvodstve. Autor tejto práce uskutočnil výskum za účasti vyškolenej skupiny spolupracovníkov v období od septembra 2010 do konca januára 2011. Kladne hodnotím zrealizovaný predvýskum, v ktorom boli overené výskumné nástroje. Predvýskum sa uskutočnil na území opolského vojvodstva.

Pozitívne hodnotím použité metódy štatistického spracovania získaného faktografického materiálu. Metodika, ktorú habilitant použil pri realizácii výskumu môže byť vhodne použiteľná aj v budúcnosti, pri uskutočňovaní podobných výskumných sledovaní.

Výsledky výskumu a nové poznatky, ktoré prináša habilitačná práca:

Ťažisko práce spočíva v 4.kapitole, v ktorej autor interpretuje výsledky výskumu. V jednotlivých podkapitolách 4.1 – 4.5 podrobne a precízne prezentuje výsledky výskumu. Zameriava sa na hierarchiu cieľov telesnej výchovy z pohľadu učiteľov a žiakov, na možnosti účinnej realizácie prijatých cieľov predmetu podľa názorov učiteľov, na koncepcie teórie telesnej výchovy preferované učiteľmi a žiakmi. Jadrom prezentovaného výskumu bolo 13 cieľov telesnej výchovy, ku ktorým sa v dotazníku vyjadrovali učitelia a žiaci. Zdravotné aspekty telesnej výchovy a celoživotná aktivita boli učiteľmi uvedené ako najdôležitejšie v realizácii obsahu školskej telesnej výchovy. Vysoké miesto v hierarchii cieľov obsadili taktiež tie, ktoré sú spojené s organizáciou vyučovacieho procesu a týkajú sa bezpečnosti počas vyučovania. Avšak zarážajúca je skutočnosť, že cieľ 13 zaoberajúci sa veľmi dôležitými otázkami, týkajúcimi sa vytvorením rovnakých šancí pre všetkých žiakov, nezávisle od ich možností alebo pôvodu bol nízko klasifikovaný a v hierarchii obsadil desiate miesto. Zaujímalo by ma názor autora na uvedené zistenie.

Hierarchia cieľov telesnej výchovy vyjadrená žiakmi svedčí o tom, že žiaci 7. až 9. ročníka základnej školy za najdôležitejší považovali cieľ č. 1 - motivovať žiakov k aktívnemu zdravému životnému štýlu. Táto voľba poukazuje na to, že formovanie zdravého životného štýlu a pohybovej aktivity respondenti považujú za najdôležitejší cieľ účasti na hodinách telesnej výchovy. Druhú priečku v hierarchii obsadil cieľ č. 2, ten sa týka toho, aby na hodinách telesnej výchovy mali žiaci dobrý pocit. Na tretiu priečku žiaci zaradili cieľ č. 4, ktorý má zaistiť

žiakom bezpečnosť na hodine telesnej výchovy. Informácia o vysokom stupni dôležitosti tohto cieľa má veľký význam pre učiteľov, ktorý by mali na hodinách telesnej výchovy venovať mimoriadnu pozornosť otázke bezpečnosti žiakov. Poslednú priečku v hierarchii obsadil cieľ č. 12 o formovaní občianskeho postoja. Dá sa predpokladať, že žiaci nevidia súvislosti obsahu tohto cieľa s telesnou výchovou.

Pre zlepšenie prehľadnosti práce autor využíva tabuľky a obrázky, ktoré primeraným spôsobom komentuje. Vhodne a správne komentuje výsledky získané štatistickými metódami. Celkove hodnotím uvedenú kapitolu pozitívne a konštatujem jej dobrú odbornú aj formálnu úroveň. Samostatnú kapitolu tvorí diskusia, v ktorej autor porovnáva svoje výsledky s výsledkami iných autorov.

Habilitant priniesol svojou prácou zaujímavé poznatky pre rozvoj športovej humanistiky a taktiež pre rozvoj pedagogickej praxe. Závěry pre rozvoj vednej disciplíny zo strany autora sú však formulované dosť všeobecne. Autor je v tomto smere veľmi skromný a dostatočne „nepredal“ všetko to, čo svojim výskumom zistil a čím obohatil vedný odbor.

Otázky na habilitanta:

1. Ako si vysvetľujete veľký nesúlad medzi deklarovanou hierarchiou cieľov a skutočne realizovanými cieľmi telesnej výchovy?
2. Prečo mladší učitelia preferujú biologicko-technologickú verziu a skúsenejší učitelia humanistickú verziu vyučovania telesnej výchovy?

Záver:

Napriek menším nedostatkom, ktoré neznižujú odbornú a formálnu úroveň predloženej habilitačnej práce, hodnotím prácu Dr. Cezary Kuśnierza pozitívne. Odporúčam menovanému udeliť vedecko-pedagogickú hodnosť docent v odbore 8.1.4 Športová humanistika.

V Banskej Bystrici, dňa 29.3. 2015

prof. PaedDr. Pavol Bartík, PhD.
oponent